

अर्थसंकल्पीय अनुदान सन २०१०-२०११

२५१५ - इतर ग्रामीण विकास कार्यक्रम

१९६ - जिल्हा परिषद / जिल्हास्तरीय पंचायतीस सहाय्य

(००) (०२) पर्यावरण संतुलित समृद्ध ग्राम योजनेच्या

अंमलबजावणीसाठी पंचायत राज संस्थांना अनुदान

(२५१५ १६७७) (योजनातर्गत / दत्तमत्त)

३१ - सहाय्यक अनुदान (मागणी क्रमांक- एल ३)

महाराष्ट्र शासन,

ग्राम विकास व जलसंधारण विभाग,

शासन निर्णय क्र. व्हीपीएम २६११/प्र.क्र. ३ /पं.रा-४(२२)

मंत्रालय, मुंबई - ४०००३२

दिनांक- २८ फेब्रुवारी, २०११

वाचा :- १) शासन निर्णय , ग्राम विकास विभाग क्र. व्हीपीएम २६१०/प्र.क्र.१/पं.रा.-४ दि. १८ ऑगस्ट, २०१०
२) शासनाचे समक्रमांकाचे पत्र दिनांक १८ जानेवारी, २०११

प्रस्तावना :-

महाराष्ट्र राज्याच्या निर्मितीला ५० वर्षे पुर्ण होत असून राज्याच्या सुवर्ण महोत्सवी वर्षाच्या निमित्ताने राज्यातील गावांचा शाश्वत विकास घडवून आणण्याकरीता ग्रामविकासाची दिशा ठरविण्याची गरज आहे. शाश्वत ग्रामविकास संकल्पनेत महत्वाचे तत्व असे आहे की, गावात एकीकडे उच्च प्रतिच्या भौतिक सुविधांची निर्मिती करतानाच यासाठी लागणाऱ्या नैसर्गिक साधन संपत्तीचा विनियोग पर्यावरणाचा समतोल राखून कसा करता येईल याचाही प्राथम्याने विचार झाला पाहिजे. दिवसेंदिवस लोकसंख्या वाढत असून नैसर्गिक साधन संपत्तीचा न्हास होत आहे, त्यामुळे Global Warming सारखे अनेक विषय मूळ धरू पाहत आहेत. पर्यावरणाचे संवर्धन, जतन व संरक्षण करून समृद्ध व संपन्न गावांची निर्मित करणे ही काळाची गरज आहे. यासाठी जल, जमीन, हवा, वनस्पती यांचे योग्य व्यवस्थापन करून भौतिक सोयी सुविधांची निर्मिती पर्यावरण संतुलन राखून केल्यास ग्रामस्थांचे जीवनमान / दर्जा सुधारण्यास मदत होईल. यासाठी पर्यावरण संतुलित समृद्ध ग्राम योजनेअंतर्गत जनजागृतीसाठी रेडिओ, दूरदर्शन, तसेच वर्तमानपत्रात जाहिराती देणे, जिल्हा स्तरावर पोस्टर, घडीपत्रिका माध्यमातून मोठ्या प्रमाणात जनजागृती करणेसाठी या योजनेच्या एकूण अर्थसंकल्पित शासन सहभाग निधीच्या २ टक्के निधी प्रचार, प्रसिध्दी व व्यवस्थापन यासाठी राज्यस्तरावरून तरतूद उपलब्ध करून देण्याची तसेच यापैकी, १ टक्का निधी उपरोक्त बाबीसाठी जिल्हा स्तरावर उपलब्ध करून देण्याची बाब शासनाच्या विचाराधिन होती..

शासन निर्णय :-

सन २०१०-२०११ या आर्थिक वर्षात उपरोक्त नमूद बाबीसाठी जुलै २०१० च्या अधिवेशनात रुपये १२४.४० कोटी (रुपये एकशे चोवीस कोटी चाळीस लाख फक्त) व डिसेंबर २०१० च्या अधिवेशनात रुपये २५.०० कोटी (रुपये पंचवीस कोटी फक्त) असे एकूण रुपये १४९.४० कोटी (रुपये एकशे एकोणपन्नास कोटी चाळीस लाख फक्त) पुरवणी मागणीद्वारे तरतूद अर्थसंकल्पित करण्यांत आली आहे.

२. सदर तरतूदीतून उपरोक्त शासन निर्णयान्वये या योजनेच्या एकूण अर्थसंकल्पित शासन सहभाग निधीच्या २ टक्के निधी प्रचार प्रसिध्दी व व्यवस्थापन यासाठी राज्यस्तरावरून तरतूद उपलब्ध करण्यात आलेली आहे. त्यापैकी १ टक्का निधी जिल्हा परिषद यांना जिल्हा स्तरावर पर्यावरण संतुलित समृद्ध ग्राम योजनेसंदर्भात निवड झालेल्या ग्रामपंचायतींच्या प्रतिनिधींचे उद्बोधन, प्रशिक्षण व पर्यावरण जनजागृती, योजनेविषयी माहिती देणारे रथयात्रा, योजनेविषयक कार्यशाळा, स्पर्धा, प्रदर्शन यासाठी जिल्हातील पात्र ग्रामपंचायती नुसार संदर्भात नमूद शासन आदेशानुसार रुपये १.११ कोटी निधी उपलब्ध करून देण्यात येत आहे. या निधीबाबत संबंधित जिल्ह्यांचे मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषद हे नियंत्रक अधिकारी राहतील.

३. तसेच योजनेतर्गत जिल्हा स्तरावर पर्यावरण संतुलित समृद्ध ग्राम योजनेसंदर्भात निवड झालेल्या ग्रामपंचायतींच्या प्रतिनिधींचे उद्बोधन, प्रशिक्षण व पर्यावरण जनजागृती, योजनेविषयी माहिती देणारे रथयात्रा, योजनेविषयक कार्यशाळा, स्पर्धा, प्रदर्शन यासाठी खर्च भागविण्यासाठी सोबत जोडलेल्या विवरणपत्रातील रकाना क्र. ५ नुसार १% निधी रुपये १.११ कोटी (अक्षरी रुपये एक कोटी अकरा लाख फक्त) वितरीत करण्यासही या शासन निर्णयान्वये मान्यता देण्यात येत आहे. सदरच्या निधीबाबत मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषद यांनी योजनेच्या प्रसार व प्रचार प्रसिध्दीसाठी खर्च करण्याची दक्षता घ्यावी.

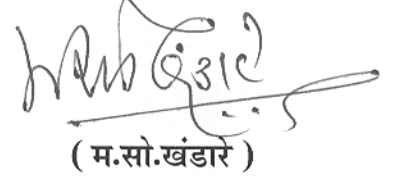
४. नियंत्रक अधिकाऱ्यांनी झालेल्या / होणाऱ्या खर्चाचा आढावा घेऊन महालेखापाल कार्यालयाच्या नोंदीशी ताळमेळ घेवून प्रत्यक्ष खर्च व महालेखापाल कार्यालयात झालेला खर्च यामध्ये तफावत राहणार नाही याबाबत दक्षता घ्यावी. सदर अनुदानाचे उपयोगिता प्रमाणपत्र महालेखापाल कार्यालयास सादर करावे व त्याची प्रत शासनास पाठवावी

५. या शासन निर्णयाव्दारे मंजूर करण्यात आलेल्या अनुदानाएवढा खर्च "२५१५" - इतर ग्रामीण विकास कार्यक्रम, १९६ - जिल्हा परिषद / जिल्हास्तरीय पंचायतीस सहाय्य, (००) (०२) पर्यावरण संतुलित समृद्ध ग्राम योजनेच्या अंमलबजावणीसाठी पंचायत राज संस्थांना अनुदान (२५१५ १६७७) (योजनातर्गत / दत्तमत्त) ३१ - सहाय्यक अनुदान (मागणी क्रमांक- एल ३) या लेखाशिर्षाखाली खर्ची टाकण्यात यावा व तो उपरोक्त लेखाशिर्षाखाली सन २०१०-२०११ या आर्थिक वर्षासाठी असलेल्या अर्थसंकल्पिय तरतूदीतून भागविण्यात यावा.

हा शासन निर्णय वित्त विभागाच्या सहमतीने अनौपचारिक संदर्भ क्र. ८७/११/अर्थ-१७ दि. ११/२/२०११ अन्वये निर्गमित करण्यात येत आहे.

सदर शासन निर्णय शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेत स्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संगणक सांकेतांक क्र. २०११०२२८२१३२१२००१ असा आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(म.सो.खंडारे)

कार्यासन अधिकारी , महाराष्ट्र शासन.

प्रति,

१) महालेखापाल (लेखा व अनुज्ञेयता/लेखा परीक्षा) महाराष्ट्र-१, मुंबई -४०० ००१ वर नमूद केल्याप्रमाणे तीन प्रतीत माहिती व आवश्यक कार्यवाहीसाठी. (३ प्रती)

प्रत माहिती व आवश्यक कार्यवाहीसाठी,

१) महालेखापाल (लेखा परीक्षा), महाराष्ट्र-१, मुंबई ४०० ००१

२) महालेखापाल (लेखा व अनुज्ञेयता), महाराष्ट्र-२ , नागपूर .

३) महालेखापाल (लेखा परीक्षा), महाराष्ट्र-२, नागपूर

४) अधिदान व लेखा अधिकारी, महाराष्ट्र राज्य (अराप/रालेवि-१), मुंबई.

५) विभागीय आयुक्त (सर्व)

६) मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषद (सर्व)

७) सर्व जिल्हा परिषदांचे मुख्य लेखा व वित्त अधिकारी.

८) सर्व जिल्हा परिषदांचे उप मुख्य कार्यकारी अधिकारी (पंचायत)

९) कार्यासन अधिकारी, ग्राम विकास व जलसंधारणविभाग (वित्त -१, वित्त- ७, वित्त -८)

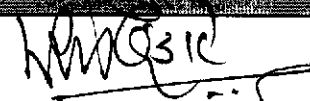
१०) कक्ष अधिकारी (रोखशाखा) ग्राम विकास व जलसंधारण विभाग, मंत्रालय, मुंबई. ३२.

११) वित्त विभाग (अर्थसंकल्प १७ / व्यय१५) मंत्रालय, मुंबई. ३२.

१२) निवडनस्ती , पंरा -४ ग्राम विकास व जलसंधारण विभाग.

शासन निर्णय क्र. खीपीएम-२६११/ प्र.क्र.३ / पं.रा.४ दिनांक २८ फेब्रुवारी, २०११ सोबतचे विवरणपत्र, २५१५ - इतर ग्रामीण विकास कार्यक्रम, १९६- जिल्हा परिषद / जिल्हास्तरीय पंचायतीस सहाय्य, (००) (०२) पर्यावरण संतुलित समृद्ध ग्राम योजनेच्या अंमलबजावणीसाठी पंचायत राज संस्थांना अनुदान (२५१५ १६७७) (योजनांतर्गत / दत्तमत) ३१- सहाय्यक अनुदान (मागणी क्रमांक - एल-३)

अ.क्र.	जिल्हा	एकूण ग्रामपंचायत संख्या	पात्र ग्राम पंचायत संख्या	वितरीत करण्यात आलेला निधी (रु.लाखात)
१	२	३	४	५
१	ठाणे	१२४	७०२	५
२	रायगड	८२१	७५०	५
३	रत्नागिरी	८५१	७६६	५
४	सिंधुदुर्ग	४३१	४३०	५
क्राकण भवन		३०२७	२६४८	२०
५	नाशिक	१३८२	४५०	५
६	धुळे	५५१	२०१	३
७	नंदुरबार	५०१	१३६	२
८	जळगाव	११५१	४८४	५
९	अहमदनगर	१३१५	८५९	५
नाशिक विभाग		४९००	२१३०	२०
१०	पुणे	१४०७	९५६	५
११	सातारा	१५०९	१३८२	५
१२	सांगली	७०५	५३६	५
१३	सोलापूर	१०२८	२५१	३
१४	कोल्हापूर	१०२८	१००२	५
पुणे विभाग		५६७७	४१२७	२३
१५	औरंगाबाद	८५८	१६७	२
१६	जालना	७८१	२१३	३
१७	परभणी	७०४	१९८	२
१८	हिंगोली	५६५	२५७	३
१९	बीड	१०१९	६१	१
२०	नांदेड	१३११	२४८	३
२१	उस्मानाबाद	६२२	१२१	२
२२	लातूर	७८७	१३३	२
औरंगाबाद विभाग		६६४७	२३९८	१८
२३	अमरावती	८४३	१३१	२
२४	अकोला	५४२	१५	१
२५	यवतमाळ	१२०८	७९	१
२६	बुलडाणा	८६७	२१	१
२७	वाशिम	४९३	४४	१
अमरावती विभाग		३१५३	३९०	६
२८	नागपूर	७७६	६११	५
२९	वर्धा	५१७	३९२	४
३०	भंडारा	५४१	४८८	५
३१	गोंदिया	५५६	३५०	४
३२	चंद्रपूर	८४७	३०७	४
३३	गडचिरोली	४६७	१३२	२
नागपूर विभाग		३७०४	२२८०	२४
एकूण		२७९०८	१२८७३	१४३

(म.सो.खंडारे)
कक्ष अधिकारी, महाराष्ट्र शासन